

Sygn. akt VIII U 1826/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 grudnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mariola Szmajduch
Protokolant:	Katarzyna Stefańczyk

po rozpoznaniu w dniu 21 grudnia 2016 r. w Gliwicach

sprawy A. T.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania A. T.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

z dnia 29 sierpnia 2016 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu A. T. prawo do emerytury górniczej poczynając od 9 sierpnia 2016r.

(-) SSO Mariola Szmajduch

Sygn. akt VIII U 1826/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 sierpnia 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. odmówił ubezpieczonemu A. T. prawa do emerytury wcześniejszej na podstawie art. 184 ustawy emerytalno – rentowej, a równocześnie prawa do emerytury górniczej na podstawie art. 50a tej ustawy. W uzasadnieniu decyzji ZUS wskazał, że odwołujący nie ukończył wieku 60 lat, zaś na dzień 1 stycznia 1999r. nie wykazał 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, w tym 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Dalej ZUS podniósł, iż decyzją z 29 czerwca 2012r. ubezpieczonemu ustalono już prawo do emerytury górniczej, a zatem brak jest podstaw do ponownego rozpatrzenia wniosku.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony wniósł o jej zmianę i przyznanie mu prawa do emerytury.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko. Wskazał, iż powodem odmowy prawa do kolejnej emerytury górniczej jest fakt, iż decyzją 29 czerwca 2012r. ustalił już ubezpieczonemu prawo do emerytury górniczej.

Sąd Okręgowy w Gliwicach ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony A. T. urodził się w dniu (...)

Decyzją (...) Oddział C. z dnia 29 czerwca 2012r. ubezpieczonemu przyznano od 18 czerwca 2012r. tj. od daty osiągnięcia okresu uprawniającego do świadczenia, prawo do emerytury górniczej bez względu na wiek na podstawie art. 50e ustawy emerytalno rentowej.

W treści decyzji ZUS zaliczył ubezpieczonemu 29 lat okresów składkowych oraz 9 miesięcy okresów nieskładkowych.

Do 224 miesięcy pracy górniczej zastosowano przelicznik 1,8, zaś do 76 miesięcy pracy górniczej zastosowano przelicznik 1,5.

Kolejnymi decyzjami ZUS dokonywał waloryzacji świadczenia oraz przeliczenia jego wysokości z uwagi na doliczanie stażu pracy.

W dniu 11 sierpnia 2016r. ubezpieczony złożył w organie rentowym nowy wniosek o prawo do emerytury.

Zaskarżoną decyzją z dnia 29 sierpnia 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. odmówił ubezpieczonemu A. T. prawa do emerytury wcześniejszej na podstawie art. 184 ustawy emerytalno – rentowej, tj. z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych. W uzasadnieniu decyzji ZUS wskazał, iż odwołujący nie ukończył wieku 60 lat, zaś na dzień 1 stycznia 1999r. nie wykazał 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, w tym 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Tą samą decyzją ZUS dodatkowo odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury górniczej na podstawie art. 50a ustawy emerytalno – rentowej tj. po osiągnięciu wieku 50 lat. W uzasadnieniu ZUS wskazał, iż ubezpieczonemu już ustalono prawo do emerytury górniczej, brak zatem podstaw do przyznania kolejnej emerytury górniczej.

Ustalono, iż ubezpieczony posiada 18 lat i 8 miesięcy pracy górniczej w wymiarze półtorakrotnym z art. 50d oraz 6 lat i 4 miesiące pracy górniczej z art. 50 c ust. 1 ustawy. Łącznie ubezpieczony posiada ponad 25 lat pracy górniczej

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego. Zgromadzona dokumentacja jest kompletna i została sporządzona w sposób rzetelny, a jej wiarygodność nie budzi wątpliwości. Nadto okoliczności faktyczne nie były sporne.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

A. T. w dniu 11 sierpnia 2016r. złożył wniosek o prawo do emerytury górniczej na podstawie art. 50a ust. 2 ustawy emerytalnej w miejsce dotychczas pobieranej emerytury górniczej.

Zaskarżoną decyzją ZUS odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury górniczej w oparciu o inną podstawę prawną niż dotychczas pobierane świadczenie.

Przedmiotem niniejszego postępowania jest więc prawo ubezpieczonego do kolejnej emerytury tj. emerytury górniczej przyznanej na innej podstawie prawnej niż uprzednio przyznane mu świadczenie.

Stan faktyczny w przedmiotowej sprawie jest bezsporny. Przedmiotem sporu jest natomiast interpretacja przepisów ustawy emerytalnej.

Przesłanki nabycia prawa do emerytury górniczej określa ustawa z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2016r. poz. 887, ze zm.).

Ubezpieczony nabył prawo do emerytury górniczej na podstawie art. 50e ustawy emerytalnej.

Jak stanowi art. 50e ust. 1 ustawy emerytalnej, prawo do górniczej emerytury, bez względu na wiek i zajmowane stanowisko, przysługuje pracownikom, którzy pracę górniczą wykonywali pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przez okres wynoszący co najmniej 25 lat, z uwzględnieniem ust. 2.

Obecnie natomiast ubezpieczony zgłosił wniosek o prawo do „nowej” emerytury górniczej w wieku 50 lat.

Zgodnie z art. 50a ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych prawo do emerytury górniczej, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) ukończył 55 lat życia;
- 2) ma okres pracy górniczej, wynoszący łącznie z okresami pracy równorzędnej co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 10 lat pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust.1
- 3) nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego albo złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie zaś z ust. 2 wiek emerytalny wymagany od pracowników: kobiet mających co najmniej 20 lat, a mężczyzn co najmniej 25 lat pracy górniczej i równorzędnej, w tym co najmniej 15 lat pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1, wynosi 50 lat.

Organ rentowy stanął na stanowisku, że prawo do emerytury górniczej można uzyskać tylko jeden raz, a zatem osoby, które po raz pierwszy wystąpią do ZUS

z wnioskiem o emeryturę górniczą, mogą uzyskać uprawnienie do tej emerytury albo na podstawie art. 50e albo na podstawie art. 50a omawianej ustawy jeśli spełnią warunki wskazane w tych przepisach. Natomiast nie ma możliwości ponownego ustalenia prawa do emerytury górniczej na podstawie art. 50a albo 50e ustawy, w sytuacji gdy wnioskodawca pobiera już emeryturę górniczą przyznaną w oparciu o jeden z tych przepisów.

Sąd orzekający w niniejszej sprawie nie podziela stanowiska organu rentowego.

Sąd Apelacyjny w Katowicach w uzasadnieniu wyroku z dnia 5 marca 2013r. sygn. akt III AUa 1117/12 podkreślił, że ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – wśród rodzajów emerytur górniczych rozróżnia emeryturę górniczą bez względu na wiek i zajmowane stanowisko w przypadku wykonywania pracy górniczej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, przez co najmniej 25 lat przyznawaną na podstawie jej art. 50e ust. 1 oraz przewidzianą w art. 50a emeryturę górniczą w obniżonym wieku 55 lub 50 lat przy 10 lub 15-letnim okresie pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1 w ogólnym okresie ubezpieczenia górnika (20/25 lat).

W ocenie sądu orzekającego są to zatem dwa różne świadczenia.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 grudnia 2014r. sygn. I UK 169/14 (LEX nr 1642866) wskazał, iż obecny art. 50e ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, będący odpowiednikiem dawnego art. 48 tej ustawy, statuuje własny, odrębny od art. 50a układ warunkujący nabycie uprawnień do emerytury górniczej, rezygnując z przesłanki wieku emerytalnego na rzecz dłuższego, bo 25-letniego stażu kwalifikowanej pracy górniczej. Takie stanowisko zajął również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 1 kwietnia 2014r., I UK 366/13 (LEX nr 1455428).

Przepisy te różnią się zatem w zakresie koniecznych przesłanek zarówno okresami wymaganej pracy górniczej: art. 50a ust. 1 i 2 ustawy wymaga legitymowania się odpowiednio okresem 20 i 25 pracy górniczej i równorzędnej, w tym okresem odpowiednio 10 i 15 lat pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1, art. 50e ust. 1 wymaga wykazania 25 lat pracy górniczej wykonywanej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy (z uwzględnieniem ust. 2.), jak też różnią się co do przesłanki osiągnięcia wymaganego wieku w art. 50a ust. 1 i 2 i jej braku w art. 50e ust. 1.

Nie można podzielić stanowiska organu rentowego, iż po stronie ubezpieczonego nie wystąpiły jakiegokolwiek przesłanki, uzasadniające uzyskanie prawa do kolejnego świadczenia.

Ubezpieczony posiada wymagany w art. 50a ust. 2 okres pracy górniczej, osiągnął również wiek 50 lat, co w ocenie Sądu należy uznać za spełnienie przesłanek z art. 50a ust. 2 ustawy, a zatem spełnienie przesłanek z przepisu, który w sposób odrębny statuuje nabycie prawa do emerytury górniczej od art. 50e ust. 1, na podstawie którego ubezpieczony nabył uprzednio emeryturę górniczą.

Spełnieniu tych przesłanek nie stoi na przeszkodzie fakt, że od czasu nabycia uprawnień do emerytury górniczej w 2012r. odwołujący nie posiada nowych okresów pracy górniczej.

Jak wyżej wskazano, w okolicznościach przedmiotowej sprawy nie było sporne, że ubezpieczony spełnia przesłanki wskazane w art. 50a ust. 2 ustaw, tak w zakresie wymaganego okresu pracy górniczej, jak i wieku.

Mając powyższe na uwadze należało uznać, że ubezpieczony spełnia przesłanki do przyznania mu prawa do emerytury górniczej w oparciu o inną podstawę prawną niż dotychczas przyznane świadczenie.

Sąd miał też na uwadze, że zaskarżoną decyzją ZUS dodatkowo odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych, jednak wobec uznania, że spełnił on warunki uzyskania prawa do emerytury górniczej, Sąd nie badał spełnienia przez niego przesłanek do wcześniejszej emerytury, zwłaszcza mając na uwadze fakt, iż w odwołaniu domagał się on jedynie prawa do kolejnej emerytury, bez wyraźnego sprecyzowania, na jakiej podstawie prawnej.

Z tych względów – na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. – Sąd zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu A. T. prawo do emerytury górniczej poczynając od(...)tj. od ukończenia wieku 50 lat.

(-) SSO Mariola Szmajduch